

Veiligheidsbeleidsplan

Drachten, februari 2019

Inhoud

1. De Parel visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken	5
1.1 De Parel heeft een visie op veiligheid geformuleerd.....	5
1.2 Kernwaarden met betrekking tot sociale veiligheid, op basis van identiteit.	5
1.3 De school heeft zich concrete doelen gesteld met betrekking tot sociale veiligheid.	5
1.4 De school evalueert systematisch gestelde doelen met betrekking tot sociale veiligheid. 6	
1.5 De school heeft schoolregels opgesteld.....	7
1.6 Afspraken over gedrag en toezicht buiten de school, zoals op de speelplaats.....	7
1.7 Afspreken en regels bij schoolreisjes of schoolkampen.....	7
1.8 Afspraken en regels bij internationale uitwisselingen van leerlingen.....	7
1.9 In de klassen worden (ieder jaar) gezamenlijk gedragen gedragsregels opgesteld.....	8
1.10 Afspraken of protocollen vastgelegd grensoverschrijdend gedrag.....	8
1.11 De school heeft afspraken of protocollen vastgelegd over wat te doen bij veelvoorkomende vormen van grensoverschrijdend gedrag of incidenten, waarvoor dat niet wettelijk verplicht is.	8
1.12 De school betreft alle geledingen actief bij het formuleren van visie, kernwaarden, doelen en regels.	8
1.13 Alle betrokkenen kennen de visie, kernwaarden, doelen, regels, afspraken en protocollen of weten waar ze die kunnen vinden. Dit geldt ook voor nieuwe medewerkers. De school informeert hen hierover.....	8
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring	9
2.2 De school heeft een goed beeld van veiligheidsrisico's en incidenten.	9
2.3 De school benut wettelijk verplichte bronnen om een beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.....	9
2.4 De school benut niet-wettelijk verplichte bronnen om een beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.....	9
2.5 De school benut informatie over veiligheidsrisico's en incidenten actief en regelmatig voor het ontwikkelen of bijstellen van beleid en praktijk.	10
3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met ouders en externe partners	10
3.1 De school onderzoekt regelmatig of ruimtes, materialen, buitenruimtes, toezicht, enzovoort zodanig zijn ingericht dat de sociale veiligheid daarmee gediend is.	10
3.2 De school neemt signalen van leerlingen of personeel over onveilige ruimtes of materialen altijd serieus en pakt deze zo nodig aan.....	10
3.3 In de school zijn wettelijk verplichte taken/functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd.10	
3.4 In de school zijn verschillende niet-wettelijk verplichte taken/functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd.....	10

3.5	Er zijn goede afspraken gemaakt met belangrijke externe partners uit jeugdhulp en veiligheid, om zo nodig ondersteuning of hulp te kunnen bieden aan leerlingen, ouders en leraren.	10
3.6	De school heeft een algemeen privacyreglement ten behoeve van de privacybescherming van ouders/leerlingen. Ook voor de samenwerking/uitwisseling van gegevens met externe partners, bijvoorbeeld in een ondersteuningsteam, MDO of ZAT.	11
3.7	De school beschikt over een klachtenregeling en een vertrouwenspersoon, en is aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie.	11
3.8	De school beschikt over een meldingsregeling misstanden en een protocol medisch handelen.	11
3.9	De school nodigt ouders/leerlingen altijd uit of vraagt anders hun toestemming voor besprekingen over de voor hen benodigde (extra) ondersteuning en hulp, zowel intern als met externe partners.	11
3.10	De rol die ouders binnen de school hebben, op pedagogisch vlak, is duidelijk.	11
4.	Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties	11
4.1	De school heeft uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen geformuleerd.	11
4.2	De school maakt de uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen waar in de dagelijkse praktijk.	12
4.3	De school stimuleert dat alle personeelsleden voorbeeldgedrag vertonen op het gebied van positief gedrag.	12
4.4	De school stimuleert dat alle personeelsleden de uitgangspunten en school- en gedragsregels consequent naleven.	12
4.5	De school bevordert dat alle teamleden over de daarvoor benodigde houding en vaardigheden beschikken.	12
4.6	De school treft maatregelen wanneer personeelsleden niet voldoen aan de punten genoemd in de vorige drie vragen.	12
4.7	De school werkt actief aan een helder beleid met betrekking tot belonen en straffen. ...	12
4.8	Stimuleren van een 'aanspreekcultuur', waarin iedereen (ook leerlingen en ouders) elkaar kan aanspreken op grensoverschrijdend of onveilig gedrag.	13
4.9	De school stemt pedagogisch handelen af met ouders.	13
5.	Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel	13
5.1	In de klassen worden leerstof, activiteiten of programma's aangeboden, gericht op het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag.	13
5.2	Leerlingen worden gewezen op hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd.	13
5.3	Leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat er 'geheimen' zijn waarover je moet praten en met wie zij kunnen praten.	14

5.4	Scholing en training van het personeel op het gebied van competenties voor het bevorderen van sociale veiligheid en omgaan met grensoverschrijdend gedrag wordt door schoolleiding en schoolbestuur gestimuleerd en gefaciliteerd.	14
5.5	Die scholing en training wordt aangeboden aan alle betrokken functionarissen binnen de school. 14	
6.	Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten	14
6.1	De school werkt actief met een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem om leerlingen in hun gedrag te volgen.....	14
6.3	Expliciete signalen van leerlingen en ouders over onveiligheid en pesten worden altijd serieus genomen.	15
6.4	Iedereen binnen de school weet met wie hij signalen kan delen en dit gebeurt ook. De school kent de eventuele belemmeringen om dit te delen.	15
6.5	Ondersteuningsstructuur voor het wegen van ondersteuningsbehoeften en veiligheidsrisico's en het vaststellen en in gang zetten van een aanpak daarvoor.....	15
6.6	De samenwerking met externe partners van jeugdhulp en veiligheid is in de ondersteuningsstructuur effectief georganiseerd.	16
6.7	De toegang tot lichte en zware hulp voor leerlingen en/of ouders is binnen de ondersteuningsstructuur efficiënt geregeld.....	16
6.8	De gemaakte afspraken en protocollen worden altijd nageleefd bij grensoverschrijdend gedrag of incidenten.	16
6.9	Zorg voor goede opvang voor slachtoffers van incidenten, waaronder pesten.	16
6.10	Zorg voor goede opvang van getuigen van een incident, waaronder pesten.....	16
6.11	De school zorgt altijd voor duidelijkheid naar de dader(s), ook bij pesten.....	17
6.12	Registratie incidenten ten behoeve van het gezamenlijk leren van ervaringen.....	17
7.	Borging door een continu en cyclisch proces, ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling.....	17

Veiligheidsplan gbs De Parel Drachten

Een veilige school is een school waar leerlingen en personeel met plezier leren en werken en waar zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Naam school:	De Parel
Locatie:	Drachten
Functie beheerder Digitaal Veiligheidsplan:	directeur: Martin Smit

---

1. De Parel visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken

1.1 De Parel heeft een visie op veiligheid geformuleerd.

Ons doel is dat dat de kinderen God en hun naaste in liefde willen dienen. Dit hebben we vast gelegd in ons eigen Borgingsdocument: Pedagogisch klimaat en veiligheid.

Toelichting

De school wil oog hebben op en houden voor het welzijn van een ieder die op school leert en werkt. Een veilig leer- en werkklimaat is naast een noodzaak tevens een absolute voorwaarde voor een goed onderwijsresultaat. We maken scheiding tussen de materiële (fysieke) en immateriële (sociale) kant van veiligheid. M.b.t. de fysieke veiligheid dient de school te voldoen aan een aantal wettelijke eisen. D.m.v. het hanteren van een aantal protocollen wordt aan deze eis voldaan. De school wil een actief beleid voeren op het gebied van de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel. Dit betekent dat de school inzicht heeft in de beleving van de sociale veiligheid door leerlingen en personeel en in incidenten die zich op het gebied van de sociale veiligheid voordoen. Daarnaast wil de school aan preventie doen. Dit houdt in dat de school een uitgewerkt veiligheidsbeleid heeft, gericht op preventie van incidenten. De school handhaaft gedragsregels, besteedt in het onderwijsaanbod gericht aandacht aan aspecten van sociale veiligheid en werkt op het gebied van sociale veiligheid structureel samen met relevante partners. Een ander belangrijk punt is dat de school incidenten adequaat wil aanpakken. Dit houdt in dat zij een uitgewerkt veiligheidsbeleid heeft, gericht op het optreden na incidenten en dat zij zorgt op de korte en langere termijn voor begeleiding van slachtoffers van incidenten. Tenslotte: veiligheid is binnen de school een taak van allen, ook voor de leerlingen.

1.2 Kernwaarden met betrekking tot sociale veiligheid, op basis van identiteit.

Dit is vastgelegd in ons borgingsdocument 'Pedagogisch klimaat en veiligheid'

Toelichting

De school hanteert als belangrijkste kernwaarden:

1. We zijn allemaal parels, niemand is minder, niemand is meer
2. God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf
3. Waardering en respect opbrengen voor anderen
4. Gewetensvorming ; verwondering en respect voor alles wat God geschapen heeft
5. Verantwoordelijkheid en betrokkenheid.

1.3 De school heeft zich concrete doelen gesteld met betrekking tot sociale veiligheid.

De doelen, gerelateerd aan de hierboven genoemde kernwaarden zijn de volgende:

1. We zijn allemaal parels, niemand is minder, niemand is meer

- Onze christelijke identiteit is ervaarbaar in school. We onderwijzen de kinderen hierin vanuit de Bijbel. De liefde voor God en voor elkaar is duidelijk merkbaar in de omgang met elkaar. Als christenen leven we vanuit Gods genade. Iedereen is als mens gelijk voor God.

2. God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf

- Dit betekent dat mensen werken in vertrouwen op God en met vertrouwen naar elkaar.
- Elke week start het team met een christelijke weekopening en wordt afgesloten in een gezamenlijk gebed.
- Er wordt in een open communicatie samengewerkt, naastenliefde getoond en we willen dienstbaar zijn aan elkaar.

3. Waardering en respect opbrengen voor anderen

- Wij weten ons veilig en geborgen bij onze Heiland, Jezus Christus. Als christelijke school willen we hier uit leven en dit ook leren aan de kinderen.
- Ons doel is dat veiligheid en geborgenheid zijn gewaarborgd voor zowel kinderen als leerkrachten.
- Dit doen we door regels te stellen (gedragsverwachtingen) en afspraken te maken die gelden in alle ruimten waarin de kinderen, het personeel en de ouders zich bevinden.
- Respect en waardering liggen in het verlengde van de liefde tot God en de naaste (zie 1.)
- Er heerst een open en positieve sfeer, een klimaat waarin kinderen zich veilig en geaccepteerd voelen en waarin ze respect hebben voor elkaar en voor de volwassenen die werkzaam zijn binnen de school.
- We willen dat de kinderen met plezier naar school gaan.

4. Gewetensvorming; verwondering en respect voor alles wat God geschapen heeft

- Besef van goed en kwaad wordt vanuit Bijbelse noties de kinderen voorgehouden. Hierdoor weten kinderen zich steeds meer verantwoordelijk voor zichzelf, voor anderen en voor de omgang met de schepping (milieu).

4. Verantwoordelijkheid en betrokkenheid

- God heeft ons aan elkaar gegeven en ieder mens verantwoordelijkheden gegeven op deze aarde. Zo ben je als ouders verantwoordelijk voor de opvoeding van je kinderen, heeft de overheid verantwoordelijkheden gekregen en zijn we allemaal verantwoordelijk voor het milieu.
- Leerkrachten, ouders en kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en tonen verantwoordelijk gedrag binnen de school.
- Ouders voelen zich betrokken bij school.

1.4 De school evalueert systematisch gestelde doelen met betrekking tot sociale veiligheid.

1. We zijn allemaal parels, niemand is minder, niemand is meer
2. God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf
3. Waardering en respect opbrengen voor anderen
4. Gewetensvorming ; verwondering en respect voor alles wat God geschapen heeft
5. Verantwoordelijkheid en betrokkenheid.

1 en 2. We zijn allemaal parels, niemand is minder, niemand is meer

- We krijgen een indicatie door de dagelijkse sfeer te proeven onder het personeel, in de omgang tussen personeel en kinderen, in de omgang tussen de kinderen onderling en in de omgang van personeel met de ouders. We meten dit o.a. d.m.v. een tweejaarlijkse oudertevredenheidspeiling.

3. waardering en respect

- Door welbevindingsvragenlijsten door teamleden tweejaarlijks in te laten vullen, te bespreken en waar nodig te laten volgen door acties.
- Er wordt jaarlijks structureel en preventief gewerkt aan het vormen van positieve groepen, volgens de methode Grip op de Groep.
- In de methode Grip op de groep is ook een sociogram weergegeven. Dit sociogram geeft aan hoe de onderlinge verhoudingen zijn in de groep tov het spelen en het samenwerken.

4. Gewetensvorming: verantwoordelijkheid, veiligheid, geborgenheid

- Om een veilig klimaat te creëren besteden we aan het begin van elk schooljaar uitgebreid de aandacht aan het vormen van positieve groepen door gebruik te maken van het programma Grip op de Groep.
- Jaarlijks wordt de sociale veiligheid bij leerlingen gemeten met een NoorderBasis breed vastgesteld meetinstrument. Op basis van de uitkomsten worden zo nodig acties ingezet om problemen op te lossen.
- Jaarlijks worden de algemene schoolregels vastgesteld.
- Jaarlijks worden in alle groepen de klassenregels vastgesteld. Naar bevind van zaken wordt dit gedurende het jaar enkele keren herhaald.

5. Verantwoordelijkheid, betrokkenheid

- D.m.v. een 2-jaarlijkse ouderenquête.
- D.m.v. een incidentenregistratie bij calamiteiten en/of ongewenst gedrag.

Bijlage 1:	Vragenlijst LTO (leerling tevredenheidsonderzoek)
Bijlage 2:	Vragenlijst PTO (personeel tevredenheidsonderzoek)
Bijlage 3:	Vragenlijst OTO (ouder tevredenheidsonderzoek)
Bijlage 4:	Protocol opvang bij ernstige incidenten.

1.5 De school heeft schoolregels opgesteld.

Deze worden elk jaar gepubliceerd in de schoolgids, zodat kinderen en ouders volledig op de hoogte zijn van de afspraken in school. De school heeft voor zowel in als buiten de school algemene gedrags- en veiligheidsregels opgesteld, geldend voor alle gebruikers (kinderen en volwassenen).

Bijlage 5: Algemene gedragsafspraken (80.03.01)

1.6 Afspraken over gedrag en toezicht buiten de school, zoals op de speelplaats.

Deze zijn opgenomen in de schoolgids paragraaf 5.07.01 Veiligheid en schoolregels

1.7 Afspreken en regels bij schoolreisjes of schoolkampen.

Er zijn geen regels afgesproken voor tijdens schoolreisjes, excursies, schoolkampen of culturele activiteiten buiten school. Wel wordt voorafgaand aan een externe activiteit het gewenste gedrag vastgesteld en benoemd. Dit op basis van de aard van de geplande reis.

1.8 Afspraken en regels bij internationale uitwisselingen van leerlingen.

Niet van toepassing

1.9 In de klassen worden (ieder jaar) gezamenlijk gedragen gedragsregels opgesteld.

In de klassen wordt jaarlijks het programma Grip op de Groep geïntroduceerd en in de groep uitgewerkt gedurende de eerste 6 weken (Zie borgingsdocument Pedagogisch klimaat en veiligheid). en verder gedurende de rest van het schooljaar. Deze regels worden in praktische situaties besproken met de kinderen.

1.10 Afspraken of protocollen vastgelegd grensoverschrijdend gedrag.

Onder grensoverschrijdend geweld verstaan we pesten (al dan niet online), agressie en geweld, discriminatie en ongewenst seksueel gedrag. Deze vormen van grensoverschrijdend gedrag kunnen uiteindelijk leiden tot schorsing of verwijdering van een leerling, maar kan ook gelden voor medewerkers.

In de bijgevoegde bestanden staan de protocollen vermeld die de school in zulke gevallen hanteert. Het 1^e protocol is school specifiek, de laatste vier zijn NoorderBasis breed vastgesteld.

- Bijlage 6: Anti pestprotocol De Parel (eigen protocol).
- Bijlage 7: Protocol online pesten.
- Bijlage 8: Protocol tegen agressie, geweld, discriminatie en ongewenst seksueel gedrag.
- Bijlage 9: Meldcode huiselijk geweld
- Bijlage 10: Protocol schorsing en verwijdering.

1.11 De school heeft afspraken of protocollen vastgelegd over wat te doen bij veelvoorkomende vormen van grensoverschrijdend gedrag of incidenten, waarvoor dat niet wettelijk verplicht is.

We willen hierbij grensoverschrijdend gedrag noemen op het gebied van het gebruik van internet en sociale media. Hiervoor wordt het protocol gebruikt wat als bijlage is toegevoegd.

Voor de medewerkers van NoorderBasis hanteren we een gedragscode.

- Bijlage 11: Reglement internet en sociale media NoorderBasis.
- Bijlage 12: Gedragscode medewerkers NoorderBasis.

1.12 De school betreft alle geledingen actief bij het formuleren van visie, kernwaarden, doelen en regels.

In ons borgingsdocument 'Pedagogisch klimaat en veiligheid' staat beschreven hoe we dat met behulp van het programma Grip op de Groep doen. De MR is hier in zoverre bij betrokken dat genoemde documenten ook besproken worden op de MR en de schoolleiding hier door de MR op bevestigd wordt.

1.13 Alle betrokkenen kennen de visie, kernwaarden, doelen, regels, afspraken en protocollen of weten waar ze die kunnen vinden. Dit geldt ook voor nieuwe medewerkers. De school informeert hen hierover.

De visie, kernwaarden, doelen, regels, afspraken en protocollen staan alle vermeld in de jaarlijkse schoolgids. Alle protocollen zijn daarnaast op school ter inzage.

Er is een inwerkprocedure voor nieuwe leerkrachten, waarin alle bovenstaande zaken meegenomen worden. Deze procedure staat opgenomen in het bijlagenboek van het personeelsbeleidsplan (bijlage 24).

Bijlage 13: Inwerkprocedure nieuwe leerkrachten.

---

2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring

---

2.1 De school heeft een goed en steeds actueel beeld van de beleving van de sociale veiligheid op school door monitoring onder leerlingen, personeel, ouders en andere betrokkenen bij de school.

Voor het meten van de sociale veiligheid wordt het meetinstrument gebruikt dat door NoorderBasis hiervoor is ontwikkeld en met behulp van Integraal wordt afgenomen (bijlage 1). Dit gebeurt jaarlijks. Naast deze jaarlijkse afname zijn er tevredenheidsmetingen voor leerkrachten en ouders die tweejaarlijks worden afgenomen (bijlage 2 en 4).

De school krijgt periodiek een interne Audit van collega-directeuren van scholen van Noorderbasis. Dit in het kader van het nieuwe Inspectie toetsingskader. In februari 2019 heeft de school voor het laatst een Audit gehad.

2.2 De school heeft een goed beeld van veiligheidsrisico's en incidenten.

Om een goed beeld te krijgen van veiligheidsrisico's en incidenten hanteert de school een incidentenregistratie (zie hiervoor de bijlagen 3 en 16). De incidenten worden daarnaast dagelijks geregistreerd in het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Ouders en kinderen weten middels schoolgids en nieuwsbrieven wie de contactpersonen voor veiligheid zijn. Op alle NoorderBasis scholen is de directeur de veiligheidscoördinator.

2.3 De school benut wettelijk verplichte bronnen om een beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.

Binnen de school wordt eens in de 4 jaar de zgn. R.I. & E. afgenomen, waarin naast een groot aantal vragen over fysieke veiligheid ook een aantal vragen over de sociale veiligheid binnen de school staan opgenomen. Alle scholen van NoorderBasis nemen de R.I.&E. af van via Arbomeester.nl van het Vervangingsfonds. Daarnaast hanteren de scholen een aantal richtlijnen, afkomstig van de stichting School en veiligheid.

Bijlage 14: richtlijnen stichting School en veiligheid.

2.4 De school benut niet-wettelijk verplichte bronnen om een beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.

Een incidentenregistratie met betrekking tot veiligheid is opgenomen in het veiligheidsplan van de school.

2.5 De school benut informatie over veiligheidsrisico's en incidenten actief en regelmatig voor het ontwikkelen of bijstellen van beleid en praktijk.

Maandelijks staat dit punt op de agenda van de teamvergadering
Twee keer per jaar wordt het veiligheidsbeleid met de MR besproken.
Kleine incidenten worden besproken en afhankelijk van deze bespreking kunnen genomen veiligheidsmaatregelen worden aangepast op situaties.
In ernstige gevallen worden ze ook opgenomen in de incidentenregistratie van het veiligheidsplan.

---

3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met ouders en externe partners

---

3.1 De school onderzoekt regelmatig of ruimtes, materialen, buitenruimtes, toezicht, enzovoort zodanig zijn ingericht dat de sociale veiligheid daarmee gediend is.

Het gebouw voldoet zowel aan de fysieke als aan de sociale veiligheidseisen. Wat het laatste betreft: alle ruimtes zijn voorzien van een raam of een glazen deur. Onbekenden worden, zodra ze op het plein of in de school gesignaleerd worden, aangesproken.

3.2 De school neemt signalen van leerlingen of personeel over onveilige ruimtes of materialen altijd serieus en pakt deze zo nodig aan.

Leerkrachten en directie nemen elk signaal hierover serieus en komen zo nodig in actie.

3.3 In de school zijn wettelijk verplichte taken/functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd.

In school is een collega benoemd als vertrouwens-/contactpersoon.
Bij de in- en uitgangen van de school hangen posters met daarbij de naam en een foto van de contactpersonen. Kinderen kunnen rechtstreeks contact opnemen met deze personen in geval van onveilig voelen. De contactpersoon heeft een luisterend oor voor zowel leerlingen als ouders en teamleden. Hij presenteert zich jaarlijks aan alle groepen, in de schoolgids en op de website. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een klachtenregeling.

Bijlage 16: Klachtenregeling (incl. namen en adresgegevens).

3.4 In de school zijn verschillende niet-wettelijk verplichte taken/functies met betrekking tot sociale veiligheid belegd.

Mocht een leerling, ouder of personeelslid van NoorderBasis plotseling overlijden, dan hanteren we het protocol van de GGD Groningen.

Bijlage 17: Protocol plotseling overlijden.

3.5 Er zijn goede afspraken gemaakt met belangrijke externe partners uit jeugdhulp en veiligheid, om zo nodig ondersteuning of hulp te kunnen bieden aan leerlingen, ouders en leraren.

De school heeft periodiek contact met de wijkagent en het wijkteam, met de GGD, de gemeente, en bij calamiteiten met de politie.

3.6 De school heeft een algemeen privacyreglement ten behoeve van de privacybescherming van ouders/leerlingen. Ook voor de samenwerking/uitwisseling van gegevens met externe partners, bijvoorbeeld in een ondersteuningsteam, MDO of ZAT.

Bijlage 18: Privacyreglement

3.7 De school beschikt over een klachtenregeling en een vertrouwenspersoon, en is aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie.

Toelichting

Zie bijlage 16.

3.8 De school beschikt over een meldingsregeling misstanden en een protocol medisch handelen.

Bijlage 19: Klokkenluidersregeling

Bijlage 20: Protocol medisch handelen.

3.9 De school nodigt ouders/leerlingen altijd uit of vraagt anders hun toestemming voor besprekingen over de voor hen benodigde (extra) ondersteuning en hulp, zowel intern als met externe partners.

De school gaat zorgvuldig om met de zorg die wordt gegeven aan de leerlingen. Als de zorgbehoefte groter wordt dan de leerkracht kan bieden kan extra hulp worden ingezet door een onderwijsassistent. Extra zorg wordt altijd met de ouders gecommuniceerd. Besprekingen van leerlingen met interne en externe deskundigen worden altijd gecommuniceerd met de ouders. Van overleg wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling. Ouders hebben ten allen tijde recht op inzage van het dossier van hun kind.

3.10 De rol die ouders binnen de school hebben, op pedagogisch vlak, is duidelijk.

De rol van de ouders staat genoemd in de schoolgids, in de ouderbrieven die horen bij de methode voor sociaal-emotioneel leren en in het pestprotocol.

De school is erop gespist om steeds afstemming te zoeken met de ouders. Voor gescheiden ouders hanteren we een apart protocol.

Bijlage

Bijlage 21: Protocol gescheiden ouders.

---

4. Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties

---

4.1 De school heeft uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen geformuleerd.

In de bijlage staan de uitgangspunten voor het pedagogisch handelen binnen de scholen van NoorderBasis genoemd.

Bijlage 22: Uitgangspunten pedagogisch handelen scholen NoorderBasis.

4.2 De school maakt de uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen waar in de dagelijkse praktijk.

Zie borgingsdocument Pedagogisch klimaat

4.3 De school stimuleert dat alle personeelsleden voorbeeldgedrag vertonen op het gebied van positief gedrag.

Op teamvergaderingen komt regelmatig aan de orde welke aanspreekvormen we hanteren, hoe we positief gedrag van kinderen (door voordoen en nadoen) stimuleren

De school hanteert een methode 'Kinderen en hun speciale talenten' waarin positief omgangsgedrag wordt aangeleerd.

Het team evalueert 2 keer per jaar het eigen pedagogisch klimaat aan de hand van de methode 'Grip op de Groep' met als doe positieve groepen te verwezenlijken. In alle groepen wordt gekeken in welke mate de groep positief gevormd is.

4.4 De school stimuleert dat alle personeelsleden de uitgangspunten en school- en gedragsregels consequent naleven.

Binnen NoorderBasis wordt hier aandacht aan besteed d.m.v. een jaarlijkse gesprekkencyclus. Deze staat uitvoerig beschreven in het personeelsbeleidsplan van NoorderBasis hoofdstuk D1).

Bijlage 23: Personeelsbeleidsplan NoorderBasis

4.5 De school bevordert dat alle teamleden over de daarvoor benodigde houding en vaardigheden beschikken.

Toelichting

Zie hiervoor het personeelsbeleidsplan (bijlage 24).

4.6 De school treft maatregelen wanneer personeelsleden niet voldoen aan de punten genoemd in de vorige drie vragen.

Toelichting

Zie hiervoor het personeelsbeleidsplan (bijlage 23)..

4.7 De school werkt actief aan een helder beleid met betrekking tot belonen en straffen.

De school vindt naast beloning ook het duidelijk stellen van grenzen heel belangrijk. Uitgangspunt is steeds, hoe het welzijn van de ander en van de groep bevorderd kan worden. In de methode 'Kinderen en hun speciale talenten' voor sociaal-emotioneel leren. In 2017 heeft de school daar ook een veiligheidsonderzoek bij de leerlingen afgenomen.

4.8 Stimuleren van een 'aanspreekcultuur', waarin iedereen (ook leerlingen en ouders) elkaar kan aanspreken op grensoverschrijdend of onveilig gedrag.

Teamcommunicatie is een punt van voortdurende aandacht. In september 2016 werd hier een teamdag over gehouden.

Contactpersonen veilige school gaan jaarlijks voorlichting geven en zich presenteren aan alle groepen.

4.9 De school stemt pedagogisch handelen af met ouders.

Leerkrachten bezoeken de ouders thuis in de eerste helft van het schooljaar.

In de Parel Post wordt regelmatig aandacht gegeven aan hoe we met elkaar omgaan.

Elk jaar is er een informatieavond voor nieuwe ouders in de maand mei waarin hier ook aandacht aan wordt besteed, met name vanwege onze identiteit. Ouderavonden hebben ook vaak dit onderwerp in het kader van afstemming tussen ouders en school. In maart 2017 ging de ouderavond over dit onderwerp: 'Grenzen stellen in een liefdevolle relatie', waarbij vooral ook door middel van een spelvorm werd gecommuniceerd over concrete situaties.

---

5. Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel

---

5.1 In de klassen worden leerstof, activiteiten of programma's aangeboden, gericht op het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag.

De school biedt leerlingen een sociaal veilige leeromgeving. Door in te gaan op signalen in of buiten de groep, maar met name ook structureel (tijdens de lessen over sociaal emotioneel leren) wordt reactief én preventief gewerkt aan het bevorderen van positief gedrag. In situaties waarin de sociale veiligheid van de leerlingen bedreigd wordt (zoals bij pesten) wordt geprobeerd om een samenhangend geheel aan interventies in te zetten. Door de leerlingen tot op zekere hoogte verantwoordelijkheid te geven en samen met hen normen en regels af te spreken, wordt een positieve cultuur gestimuleerd. Het begin van het schooljaar is hierbij cruciaal, dan vindt de groepsvorming voor het voornaamste deel plaats en dan kan er nog in worden gestuurd. Later in het jaar is dit veel moeilijker.

5.2 Leerlingen worden gewezen op hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd.

Leerlingen die te maken hebben met problemen vinden het vaak lastig om erover te praten. Door een laagdrempelig systeem dat de contactpersoon gebruikt, proberen we zo veel als mogelijk om alle problemen in beeld te krijgen.

Daarnaast is er een folder die de kinderen jaarlijks krijgen uitgereikt. Tijdens (in de onderbouw) of na (in de bovenbouw) de jaarlijkse ronde van de vragenlijst voor sociaal emotioneel welbevinden, vindt er een gesprek plaats met de groep over de uitkomsten van deze meting. In het gesprek wordt aandacht besteed aan de manieren om situaties van onveiligheid of problemen aan de orde te stellen.

Bijlage 24: folder contactpersoon – GBS De Parel Drachten

5.3 Leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat er 'geheimen' zijn waarover je moet praten en met wie zij kunnen praten.

Leerlingen moeten bij iemand terecht kunnen. Daarom worden er veel manieren genoemd om zaken aan de orde te stellen. Belangrijk is dat kinderen zich veilig voelen als ze vertrouwelijke zaken bespreken. Dit kunnen mensen in de huiselijke omgeving zijn, bijvoorbeeld familie of bekenden, vader of moeder, oom of tante. In school is contactpersoon/anti-pest-coördinator het formele aanspreekpunt, maar een leerling kan in principe bij elke juf of meester of assistent terecht. Verder zijn er de websites of hulptelefoons van officiële instanties, zoals www.chris.nl, www.pestweb.nl, www.kindertelefoon.nl, enz.

5.4 Scholing en training van het personeel op het gebied van competenties voor het bevorderen van sociale veiligheid en omgaan met grensoverschrijdend gedrag wordt door schoolleiding en schoolbestuur gestimuleerd en gefaciliteerd.

Per fte is € 500,- beschikbaar voor scholing en ontwikkeling. Dit kan worden ingezet om de vaardigheden van leerkrachten op een bepaald gebied te versterken. In overleg tussen werknemer en leidinggevende wordt bepaald op welk gebied de scholingsmogelijkheden worden benut. Daarnaast is er de teamscholing die jaarlijks wordt vastgesteld en die ook kan gaan over het omgaan met de methode voor sociaal emotioneel leren, of een ander onderwerp waarvoor een scholingsbehoefte bestaat.

5.5 Die scholing en training wordt aangeboden aan alle betrokken functionarissen binnen de school.

De zaken die worden genoemd in 5.4 gelden voor alle werknemers van de school. Binnen de vereniging worden de contactpersonen jaarlijks geschoold op één van de thema's die met hun taak te maken heeft. Dit gebeurt door en in overleg met de bovenschoolse vertrouwenspersoon. Hiernaast is er in een intervisie achtige setting aandacht voor de praktijk en de mogelijkheid om uit te wisselen. Ook de veiligheid- en antipest-coördinator krijgt scholing aangeboden. De inhoud hiervoor wordt met deze persoon afgestemd. Ook krijgen de BHV-ers jaarlijks hun scholing. Deze wordt verzorgd door een hiervoor gecertificeerd bedrijf.

---

6. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten

---

6.1 De school werkt actief met een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem om leerlingen in hun gedrag te volgen.

Voor SEL (sociaal Emotioneel Leren) wordt de methode 'Kinderen en hun speciale talenten' gebruikt. ZIEN (tot 2017 SCOL) is een Cotan gecertificeerd volgsysteem dat de school gebruikt om de sociaal emotionele ontwikkeling te volgen van groep 1 t/m groep 8.

6.2 De school is voldoende in staat om signalen van onveiligheidsgevoelens of onveilig gedrag, waaronder pesten, bij leerlingen en personeel op te merken.

Jaarlijks wordt een veiligheidsthermometer afgenomen. In jaren dat er een leerlingen tevredenheidsonderzoek wordt afgenomen, gebeurt dit als onderdeel daarvan. In de tussenliggende jaren is een door de scholenkoepel ontwikkeld instrument hiervoor beschikbaar. We krijgen op deze manier zicht op de veiligheidsbeleving van de leerlingen en leren de risico's onderkennen. Naar aanleiding van de uitkomsten wordt met de groepen doorgesproken. Als dat nodig is worden interventies gedaan om risico's op te lossen.

De rol van de contactpersoon is in dit kader ook belangrijk. Hij is zichtbaar in de school en bekend bij alle schoolbewoners. Zowel leerlingen als teamleden kunnen bij hem terecht om zaken waar ze moeilijk over kunnen spreken of hulp voor wensen te krijgen te bespreken. Tweejaarlijks wordt een personeelstevredenheidsonderzoek afgenomen en vierjaarlijks een RIE. In beide instrumenten wordt de sociale veiligheid bevraagd.

6.3 Expliciete signalen van leerlingen en ouders over onveiligheid en pesten worden altijd serieus genomen.

Een van de kernwaarden van de school is veiligheid. Dit is een voorwaarde voor leerlingen om tot leren te kunnen komen. We willen een veilige school zijn met een positieve sfeer, zowel in de groepen als op de gang en op het plein. Het besef dat pesten op elke school voorkomt zorgt ervoor dat we altijd gespitst zijn om signalen hierover op een goede manier te interpreteren. Een belangrijke vorm van het voorkomen van pesten is het bevorderen van een positieve groeps sfeer. De methode voor sociaal emotioneel leren helpt ons om dit te bevorderen.

Het signaleren van pesten door een leerkracht is vaak moeilijk. Dikwijls gebeurt het op momenten en plaatsen dat de leerkracht er geen zicht op heeft, in de wc's, op het plein. Ze moeten af gaan op signalen van de leerling zelf of de ouders of op afwijkend gedrag (zoals veel afwezig, ziek of neerslachtig zijn of plotselinge slechtere schoolprestaties). Bepaalde kinderen hebben een hoger risico om gepest te worden omdat ze afwijken van de norm qua uiterlijk, gewoontes of seksuele geaardheid.

6.4 Iedereen binnen de school weet met wie hij signalen kan delen en dit gebeurt ook. De school kent de eventuele belemmeringen om dit te delen.

Elke leerkracht is aanspreekpunt voor de leerlingen. Daarnaast is de contactpersoon er voor iedereen. In voorlichting aan de kinderen en in de folder wordt duidelijk uitgelegd hoe kinderen met hem/haar in contact kunnen komen.

6.5 Ondersteuningsstructuur voor het wege van ondersteuningsbehoeften en veiligheidsrisico's en het vaststellen en in gang zetten van een aanpak daarvoor.

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) wordt beschreven welke vorm(en) van ondersteuning de school kan bieden. Voor de ondersteuning van leerkrachten en leerlingen beschikt NoorderBasis over een bovenschools onderwijskundig ondersteuningsteam (BOOT), bestaande uit een aantal orthopedagogen en ambulante begeleiders/onderwijs ondersteuners. Zij verrichten activiteiten op het gebied van preventie, signalering, handelingsgerichte diagnostiek, advisering, begeleiding en evaluatie.

NoorderBasis ontvangt middelen vanuit 3 samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Hierdoor krijgen leerlingen de extra onderwijs ondersteuning die ze nodig hebben binnen en onder verantwoordelijkheid van de eigen school. Pas als de school niet in staat is een kind aan ondersteuning te bieden wat hij/zij nodig heeft, wordt gekeken naar opties buiten de school. In eerste instantie kunnen kinderen van NoorderBasis scholen verwezen worden naar de eigen scholen voor

SBO (SBO De Meerpaal) en SO ((V)SO De Steiger), in andere gevallen kan de keuze gemaakt worden voor een andere SBO – of SO-school.

6.6 De samenwerking met externe partners van jeugdhulp en veiligheid is in de ondersteuningsstructuur effectief georganiseerd.

De school werkt samen met tal van organisaties en instanties. Een aantal contacten zijn structureel georganiseerd, anderen worden incidenteel en naar behoefte georganiseerd. Het betreft m.n. de afdeling leerplicht van de gemeente, het sociaal wijkteam, het (school-)maatschappelijk werk, de GGD, de JGZ, Jeugdzorg en de politie.

Daarnaast participeert de school in het samenwerkingsverband van Passend Onderwijs. Op de website van dit samenwerkingsverband staat hierover nog meer geschreven:

Onze school hoort bij Samenwerkingsverband Friesland SV 21.01:
<http://www.passendonderwijsinfryslan.nl/>

6.7 De toegang tot lichte en zware hulp voor leerlingen en/of ouders is binnen de ondersteuningsstructuur efficiënt geregeld.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) in beeld gebracht welke basis- en welke extra ondersteuning de leerlingen wordt geboden. Ook is daar aangegeven welke stappen worden gezet om de ondersteuning op onze school te verbeteren. Daarmee worden de mogelijkheden maar ook de grenzen van ons onderwijs duidelijk. Het profiel is samengesteld door het schoolteam. Na advies van de MR is het profiel door het bestuur van NoorderBasis vastgesteld. De ouders worden over de mogelijkheden voor (extra) ondersteuning op onze school geïnformeerd in de schoolgids.

6.8 De gemaakte afspraken en protocollen worden altijd nageleefd bij grensoverschrijdend gedrag of incidenten.

Ongewenst gedrag wordt op school niet getolereerd. Dit wordt op een positieve manier gebracht. Het gewenste gedrag wordt benoemd. Dat er duidelijk en consequent wordt opgetreden bij ongewenst gedrag wordt ook benoemd. Zo nodig worden leerlingen gesanctioneerd door hen tijdelijk onder toezicht uit de groep te plaatsen en in ernstige gevallen te schorsen of te verwijderen. Zie hiervoor protocol 10.

6.9 Zorg voor goede opvang voor slachtoffers van incidenten, waaronder pesten.

De contactpersoon begeleidt leerlingen, ouders en personeelsleden in het proces van de melding en behandeling van klachten. Hierbij wordt de klachtenregeling zorgvuldig gevolgd (bijlage 16).

6.10 Zorg voor goede opvang van getuigen van een incident, waaronder pesten.

Naast de direct betrokkenen bij een incident kunnen ook zij die dit van nabij hebben meegemaakt hiervan gevolgen ondervinden. Dit kan invloed hebben op het functioneren in de school of in de groep, zeker als er een emotionele band is tussen de betrokkenen en de getuigen. We zijn ons hiervan bewust en zorgen voor goede opvang. Zo nodig wordt slachtofferhulp (ook voor getuigen) ingeschakeld.

6.11 De school zorgt altijd voor duidelijkheid naar de dader(s), ook bij pesten.

Naast aandacht voor de slachtoffers is de aandacht voor de dader en ook de meeloper cruciaal bij de aanpak van incidenten, zoals pesten. Vaak is pesten een onderdeel van een machtsstrijd of afreageren van frustraties. Het is van belang om de drijfveer van pesters te achterhalen. Dit kunnen problemen thuis of op school zijn. Als deze niet worden opgelost, is er kans dat het pesten door gaat. De pester alleen maar straffen zal het probleem waarschijnlijk niet oplossen. Zie verder de bijlagen 6 en 7.

6.12 Registratie incidenten ten behoeve van het gezamenlijk leren van ervaringen.

Behalve een registratie van incidenten is het analyseren hiervan cruciaal. De registratie lost niets op. De gegevens uit het systeem worden **wekelijks/maandelijks/jaarlijks** geanalyseerd. Op basis van de jaarlijkse analyse worden maatregelen en voorzieningen getroffen om de veiligheid op de school zowel bij leerlingen als werknemers te verbeteren. De protocollen en registratieformulieren zijn terug te vinden in de bijlagen 3 en 15.

---

7. Borging door een continu en cyclisch proces, ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling

---

Dit is vastgelegd in het borgingsdocument van De Parel Pedagogisch Klimaat en sociale veiligheid. Dit Borgingsdocument wordt eens per twee jaar besproken op de teamvergaderingen en bijgesteld en weer opnieuw geborgd.

Bijlage 5, 6, 15, 22, 24 (folder Contactpersonen) zijn Parel Specifiek
De andere bijlagen zijn ontwikkeld ism Noorderbasis.